

BURHANIYE TİCARET ODASI
BURHANIYE CHAMBER OF COMMERCE

ÇİN HALK CUMHURİYETİ ÜLKE RAPORU 2020

GENEL BİLGİ

RESMİ ADI :ÇİN HALK CUMHURİYETİ

DEVLET BAŞKANI :XI JINPING (Şİ ÇİNPİNG)

BAŞKENT: PEKİN

NÜFUS (WORLDMETERS 2019): 1,436,858,965

YÜZ ÖLÇÜMÜ (KM²): 9,561,000

DİL: ÇİNCE (Moğolca, Tibetçe ve Uygarca dilleri de tanınmaktadır.)

PARA BİRİMİ: YUAN

GSYİH (MİLYON \$)- 2018 IMF :10.492.514

KBGSYİH (\$)-2018 IMF: 10.088

BÜYÜME ORANI (%)-2018 IMF: 6,56

COĞRAFİ KONUM

Çin Asya kıtasının doğusunda yer almaktadır. Doğuda Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti; güneydoğuda Makao; güneyde Laos, Birmanya, Vietnam, Hindistan, Bhutan, Nepal; batıda Pakistan, Afganistan, Tacikistan, Kırgızistan, Kazakistan; kuzeyde Moğolistan Halk Cumhuriyeti ve Rusya Federasyonu ile komşudur. Çin'in toplam kara sınırları uzunluğu 20 000 km'den fazladır. Çin'nin doğusunda Doğu Çin Denizi ve güneydoğusunda Güney Çin Denizi yer almaktadır. Çin anakarasının toplam sahil uzunluğu 18 000 km'den fazladır.

 <p>GSYİH (Milyon \$) 10 492 514 (2018, IMF)</p>	 <p>KBGSYİH (\$) 10 088 (2018, IMF)</p>	 <p>Büyüme Oranı (%) 6,56 (2018, IMF)</p>
 <p>Nüfus 1396 982 000(2018, IMF)</p>	 <p>Yüzölçümü (km²) 9.561.000</p>	 <p>Başkent Pekin</p>

SIYASİ VE İDARİ YAPI

1 Ekim 1949 tarihinde kurulan ÇHC'nin siyasi yapısı tek parti yönetimine dayanmaktadır. Çin Komünist Partisi (ÇKP) ülkenin tek siyasi hakimidir. ÇKP 1921 yılında kurulmuştur ve 86 milyonu aşkın üyesi bulunmaktadır. Parti devletle bütünleşmiş olup, devlet politikası Parti vasıtasıyla uygulanmaktadır. ÇKP'nin Genel Sekreteri aynı zamanda Devlet Başkanı'dır.

ÇHC'nin bugünkü Anayasası 1982 yılında onaylanmıştır. Anayasa'ya göre devletin merkez organları; Ulusal Halk Kongresi (UHK), ÇHC Devlet Başkanlığı, Devlet Konseyi, Merkezi Askeri Komisyon, Yüksek Mahkeme ve Başsavcılıktır.

Ulusal Halk Kongresi (Meclis) üyeleri ÇKP tarafından seçilen temsilcilerden oluşmaktadır. Genel seçim uygulaması yoktur.Devlet Konseyi (hükümet), devlet idaresinin ve yürütme erkinin en üst organıdır. Hükümet işlerini Devlet Konseyi takip etmektedir. Devlet Konseyi 4 Başbakan Yardımcısı, 4 Konsey üyesi, 25 Bakan'dan oluşmakta ve başında Başbakan bulunmaktadır. Devlet Konseyi, idari mevzuata ilişkin yasama işlemlerini gerçekleştirmeye yetkilidir. Ekonomiyi ve diplomatik ilişkileri yönetir ve toplumsal konuları ele alır. Başbakan, Devlet Başkanı tarafından atanır ve görevinden alınır.

Ayrıca, ÇKP liderliğinde siyasi danışma ve istişarelerin yapıldığı "Çin Halkının Siyasi Danışma Konferansı" (ÇHSDK) adlı bir mekanizma da mevcuttur.Devlet yönetiminin en yetkili organı ÇKP Merkez Komitesi'ne bağlı olan Politbüro Daimi Komitesi'dir. Daimi Komite, Hükümetin de üzerinde bir kurum olup, ülkeyi ilgilendiren önemli konularda son söz sahibidir. Yedi üyeden oluşan Daimi Komite'nin başkanı Devlet Başkanı Xi Jinping'dir. Başbakan da Komitenin üyeleri arasındadır. Tüm üyeleri devlet lideri olarak kabul edilmektedir. ÇHC Devlet Başkanı Xi Jinping, 17 Mart 2013 tarihinde göreve başlamıştır.

Çin'de meclisin görevi daha çok temsilidir. Ulusal Halk Kongresi (UHK) adı verilen meclisin üyeleri halk tarafından değil, ÇKP tarafından belirlenmektedir. Üyelerin seçiminde geniş tabanlı temsiliyet gösterilmektedir. UHK yılda bir kez Mart ayında toplanmakta ve Hükümet programını ve ihtiyaca göre hazırlanan yeni yasaları onaylamaktadır. Onay işlemi UHK'nın 2987 üyesinin onayıyla neticelenmektedir.

İDARİ YAPI

Çin Halk Cumhuriyeti'ndeki eyaletler her biri nüfus ve yüz ölçümü olarak ortalama bir Avrupa ülkesinin boyutunda ve ölçeğindedir. Ülkenin eyaletlere bölünerek incelenmesi ülke dinamiklerinin daha etkin olarak değerlendirilmesini açısından önem arz etmektedir. Çin idari olarak, 23 eyalet, 5 özerk bölge ve 4 belediye'ye ayrılmıştır. Ancak bu yapıların hepsi eyalet seviyesindedir. Çin Tayvan'ı 23. Eyalet olarak kabul edilmektedir. Ülkemiz de Tayvan'ı resmi olarak tanımamakta olup söz konusu ülkede dir.

Eyaletler: Anhui, Fujian, Gansu, Guangdong, Guizhou, Hainan, Hebei, Heilongjiang, Henan, Hubei, Hunan, Jiangsu, Jiangxi, Jilin, Liaoning, Qinghai, Shaanxi, Shandong, Shanxi, Sichuan, Yunnan, Zhejiang; Tayvan

Özerk Bölgeler: Guangxi, İç Moğolistan (Nei Mongol /Inner Mongolia), Ningxia, Uygur (Xinjiang Uygur), Tibet (Xizang)dir.

Belediyeler: Pekin (Beijing) , Chongqing, Şanhay , Tianjin

Çin ana karasında yer almayan Hong Kong ve Macau ise özel idari bölgeler olup söz konusu bölgelerde serbest ticaret rejimi uygulanmaktadır. bu nedenle Hong Kong ve Macau'un özerk yönetim sistemi Çin Halk Cumhuriyeti Yönetim yapısında 'Tek ülke iki sistem' olarak nitelendirilmektedir.

NÜFUS

2018 yılı rakamlarına göre ülke nüfusu 1,39 milyara ulaşmıştır. 21. yy ortalarına kadar nüfusun artmaya devam edeceği ve 1,6 milyar civarında dengeleneceği beklenmektedir. Uygulanan politikalar sonucunda nüfus azalarak da olsa artmaya devam etmektedir. Nüfus içerisinde yaşlıların gençlere oranı giderek artmaktadır. 2016 yılında ülkede tek çocuk politikasına son verilerek her ailenin iki çocuk sahibi olmasına izin verilmiştir. Ülkede 65 yaş üstü nüfus hızla artmakta olup 2018 yılı verilerin göre nüfusun yaklaşık %10'unu oluşturmaktadır. Yüksek nüfus, Çin için en büyük sorunlardan birisini teşkil etmenin yanı sıra, büyük bir ekonomik güç kaynağı olma niteliğindedir. Gelecek 10 yıl içinde yaklaşık 70 milyon kişinin iş gücüne katılacağı öngörülmüştür. Bu kitlenin yarattığı baskının, yüksek büyüme oranlarını önümüzdeki dönemde de zorunlu kılacağı düşünülmektedir. Nüfusun %91,6'sı Han kökenli Çinliler, %16,7'sini ise aralarında Uygurların da bulunduğu diğer azınlıklar oluşturmaktadır

DOĞAL KAYNAKLAR VE ÇEVRE

Çin, maden ve mineraller yönünden zengin bir ülkedir. Aralarında demir, demir alaşımlı metal cevherleri, fosfat, tungsten, molibden ve titanyumun bulunduğu yaklaşık 17 maden ve mineral türünde dünya lideri konumunda bulunmaktadır. Bu arada Çin, uzay teknolojisi ve elektronik alanında kullanılan bazı ender bulunan madenlerin de artan orandaki üretici ve ihracatçısıdır. Rusya ve Kanada'dan sonra yüzölçümü en geniş ülke olan Çin Halk Cumhuriyeti, sahip olduğu hidroelektrik güç potansiyeli ve kömür rezervleri açısından da dünya birincisidir. Ancak üretilen kömürün kalitesi düşüktür. Yer yer karşılaşılan enerji darboğazları ülke ekonomik gelişmesinin en önemli engellerinden biri olarak görülmektedir. Hali hazırda toplam enerji ihtiyacının %70'i kömürden elde edilmektedir. Çin önemli bir ham petrol ithalatçısıdır.

GENEL EKONOMİK DURUM

EKONOMİ POLİTİKALARI

Çin son dönemde yabancı sermayeyi çekme konusunda çok başarılı olmuştur. 1990'ların başından itibaren gelişmekte olan ülkelere yapılan yatırımların başında Çin yer almıştır. Çin hükümeti yabancı yatırımlara ayrıcalıklı muamele yerine ülkenin bu anlamda bir doyuma ulaştığı düşüncesi ile yerli ve yabancı yatırımlara eşit muamele anlamına gelen uluslararası kabul görmüş, "Milli Muamele" ilkesini uygulamaya koymuştur. Bununla birlikte altyapının zayıf olduğu batı ve iç bölgelerde özellikle uzun vadeli projeler için bazı özel teşvikler düşünülmektedir.

Dış Ticaret Kanunu 1995'te yürürlüğe girmiştir. Dış Ticaret, yabancı sermayeli kuruluşlar istisna tutulmak üzere, ticaret planlama mekanizması ilkeleri çerçevesinde Dış Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Bakanlığı (MOFTEC) tarafından yürütülmektedir. Dış ticaret, ulusal ve bölgesel düzeyde örgütlenmiş Dış Ticaret Şirketleri (FTC) yoluyla gerçekleştirilmektedir. İhracata ilişkin zorunlu planlama kaldırılmakla birlikte bazı ürünler üzerindeki lisans uygulaması devam etmektedir. Ancak ithalatta "plan" yerli üretimi korumak ve döviz rezervini kontrol etmek amacı ile önemini sürdürmektedir.

EKONOMİK PERFORMANS

Merkezi planlamadan ayrıldığı 1978 yılından bu yana Çin, yılda ortalama %10 oranında büyümektedir. Özellikle ülkenin doğu kıyıları hissedilir ölçüde bir gelişme göstermektedir. Ancak ekonomik büyümenin hızı istikrarlı değildir. Tüketim eğilimi artmakta, fiyatlar yükselmekte, yabancı yatırımlar ve şehirde kişi başına düşen gelir artmaktadır. Bazı gözlemciler Çin'in resmi olarak açıklanandan çok daha hızlı büyüdüğünü öne sürmektedir. Reform döneminde ekonomik büyüme kıyı bölgelerinde çok daha hızlı gerçekleşmiştir. 1980'li yıllar ve 1990'ların başında Guangdong eyaleti genel olarak İnci Nehri Deltası, en hızlı büyüyen bölge olmuştur.

Guangzhou'nun başkenti olduğu Guangdong Eyaleti ise fakir ve arka planda kalmış bir tarım bölgesiyken, Shenzen küçük bir balıkçı kasabası olarak bilinmektedir. Dönemin ÇHC Devlet Başkanı Deng Xiaoping'in "Açık Kapı Politikası" reformları ile bu bölgedeki sosyoekonomik koşullar bir anda değişmiştir. Çin ankarasının ticarete açılması ve Hong Kong'da maaşların yükselmesiyle, Hong Kong'taki pek çok imalatçı, ucuz işçilik, düşük arazi kirası ve işletme maliyetlerinden yararlanmak için Guangzhou ve çevresine akın etmeye başlamıştır. Böylece emek yoğun sektörlerdeki faaliyetler Çin ankarasında yapılırken yönetim, tasarım, AR-GE, kalite kontrol ve finans gibi yüksek katma değerli faaliyetler Hong Kong'da sürdürülmeye devam etmiştir. "Açık Kapı Politikası"nın etkisiyle 1980'lerde başta Shenzen olmak üzere Özel Ekonomik Bölgeler gelişmeye başlamıştır. Ekonomik yükselme, tüm bölgeye yayılmış ve Guangzhou, Shenzen, Dongguan, Shunde, Nanhai ve Zhongshan gibi yerleşim bölgelerinde hızlı bir şehirleşme süreci yaşanmıştır. 1992 yılı ile birlikte Deng Xiaoping'in bu bölgeye olan desteği daha da artmış, Çin'in iç bölgelerinden milyonlarca göçmen ve mevsimlik işçi daha iyi bir yaşam standardına sahip olmak için Guangzhou ve çevresine gelmeye başlamıştır. Lojistik üsleri, havaalanları ve metrolar bu bölgenin megapolleşmesine olumlu katkıda bulunmuştur.

Anılan bölgeden bahsedilirken "Çin ekonomisinin kalbi, atölyesi", "ticaret merkezi", "açık pazar", "iş odaklı mantalite", "güçlü üretim merkezi", "ulaşım ve üretim altyapısı güçlü", "makine, otomotiv, elektronik, mobilya, doğaltaş-mermer sektörleri" ifadeleri kullanılmaktadır. Özellikle Guangdong eyaleti, üretim, perakende satış, mevduat, patent başvurusu sayısı, ödenen vergi miktarı, dış ticaret, cep telefonu sayısı, internet kullanımı açısından Çin'de bir numaradır. Bu ifadeler rakamlara da yansımakta, bölgedeki şehirlerin dış ticaretleri dünyadaki birçok ülkenin dış ticaretinden fazla olmaktadır. Diğer taraftan, Dünyanın ilk 500 şirketinin % 20'sinin ofisleri ve üretim kolları Guangzhou'da bulunmaktadır. Guangzhou'nun başkenti olduğu Guangdong eyaletinde 90 bin yabancı (fabrika) yatırımı, 3 bin temsilcilik ofisi vardır. Çin'in en büyük iç ticaret ve dağıtım merkezi olarak bilinmektedir. Guangzhou ve çevresinde kozmopolit bir yapı bulunmaktadır. Orta Doğulu, Afrikalı ve Latin işadamlarının yoğunluğu dikkat çekmektedir. Guangzhou'da Çin'in diğer şehirlerine nazaran Ortadoğu ve Afrikalı işadamlarını yoğun olarak görmek ve bu işadamlarına yönelik hizmet veren otel ve restoranlara rastlamak mümkündür.

Guangzhou ve Shenzen’de 9 adet Türk restoranı ve 1 adet Türk pastanesi bulunmaktadır. Guangzhou ve çevresi adeta Çin Hükümeti tarafından az gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler için bir ticaret merkezi olarak konumlandırılmıştır.

2015 yılındaki ekonomik performansa bakıldığında Çin’in GSYH’si 11,9 trilyon dolara ulaşmıştır. Enflasyon yüzde 1,5 seviyesinde gerçekleşirken kentsel kayıtlı işsizlik oranı yüzde 4,1’e inmiştir. Ayrıca, 13,1 milyon yeni istihdamla bu alanda rekor kırılmıştır. Dış ticaret hacmi 4 trilyon dolar seviyesini aşmıştır. Böylece Çin, dış ticaret hacmi açısından dünyanın en büyük ülkesi olmuştur. 2015 yılında dış ticaret hacmi için yüzde 5,6 oranında artış kaydetmiştir. Diğer taraftan, hizmet sektörünün ekonomideki payı yüzde 46,1’e ulaşarak ilk kez sanayi sektörünü geride bırakmıştır.

DIŞ TİCARET

GENEL DURUM

Çin’in Yıllara Göre Dış Ticareti

Dış Ticaret Değerleri	2015	2016	2017
İhracat(Amerikan Doları)	2.273.468	2.097.637	2.271.796
İthalat(Amerikan Doları)	1.679.564	1.587.921	1.840.957
Dış Ticaret Hacmi (Amerikan Doları)	3.953.032	3.685.558	4.112.753
Dış Ticaret Dendesi (Amerikan Doları)	593.904	509.716	430.839
İhracatın İthalatı Karşılama Oran (%)	169	163	123

Çin’in Başlıca Ülkeler İtibariyle İhracatı (Bin \$)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	Toplamdaki Pay %
	TOPLAM İHRACAT	2.273.468.224	2097.637.172	2271.796.142	100,0
1	ABD	409.979.244	385.677.759	431.664.273	19
2	Hong Kong	330.462.787	287.251.662	280.975.081	12,4
3	Japonya	135.616.443	129.268.487	137.368.622	6
4	G. Kore	101.286.384	93.707.103	102.834.413	4,5
5	Vietnam	66.017.020	61.094.097	72.117.144	3,2
6	Almanya	69.154.834	65.214.031	71.224.289	3,1
7	Hindistan	58.228.027	58.397.761	67.925.121	3
8	Hollanda	59.453.380	57.447.210	67.325.060	3
9	İngiltere	59.567.065	55.664.076	57.039.880	2,5
10	Singapur	51.942.440	44.495.953	45.668.183	2
11	Tayvan	44.893.438	40.227.594	43.934.720	1,9
12	Rusya	34.756.877	37.339.601	43.149.783	1,9
13	Malezya	43.980.387	37.660.167	41.999.160	1,8
14	Avustralya	40.306.509	37.282.497	41.582.543	1,8
15	Tayland.	38.290.804	37.182.731	38.780.758	1,7
...	...	...	...	...	...
28	Türkiye	18 607.841	16.686.641	18.143.520	0,8

Kaynak:ITC-Trade Map, 2018

Çin'in Başlıca Ürünler İtibari ile İhracatı (Bin Dolar)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM	2.273.468.224	2.097.637.172	2.271.796.142
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	212.570.058	201.364.563	219.421.769
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	137.210.906	125 006 320	142.184.062
8542	Elektronik entegre devreler	69.361.768	61.156.505	66.507.730
8473	84.69 ila 84.72 pozisyonlarındaki makina ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam-parça-aksesuarlar (kutu, kılıf vb)	28.853.747	25.856.350	32.942.651
8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	28.178.547	28.230.880	31.486.964
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	28.258.328	28.276.090	31.049.571
9405	Diğer aydınlatma cihazları, ışıklı panolar, ışıklı tabelaları ve benzer eşya ve bu eşyanın aksam ve parçaları	35.662.322	29.970.636	29.003.718
9013	Sıvı kristalli tertibat, lazerler, diğer optik cihaz ve aletler	33.960.798	28.740.579	28.419.868
4202	Deri ve köseleden sandık, bavul, valiz, evrak çantası, seyahat eşyası, kılıf vb.	28.201.561	24.923.194	26.882.582
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tertibat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	31.609.928	26.613.091	26.774.699
9403	Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	29.134.833	25.912.278	26.685.685
2710	Petrol. yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	19.087.416	19.395.489	25 503 451
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	26.341.346	24.318.117	25.315.264
6204	Kadınlar ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, elbise, etek, pantolon etek, vb.(yüzme kıyafetleri hariç)	25.876.913	24.832.581	24.902 202
9503	Üç tekerlekli bisikletler, skuterler, oyuncak bebekler, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bilmeceler (puzzle)	15.663.715	18.382.560	24.261.407
9401	Oturmaya mahsus mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	23.643.776	21.866.910	23.469.132
8544	İzole edilmiş teller, kablolar ve diğer elektrik iletkenler; tek tek kaplanmış liflerden oluşan fiber optik kablolar	21.406.247	20.882.871	22.172.823
6402	Dış tabanı ve yüzü kauçuk veya plastik maddeden olan diğer ayakkabılar	24.510.404	21.405.224	21.573.666
8516	Elektrikli su ısıtıcıları, elektrotermik cihazlar, ortam ısıtıcıları, saç ve el kurutucuları, ütüler, rezistanlar	18.805.140	18.323.908	19.623.468
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	21.142.660	18.702.218	18.087.143
3926	Plastikten diğer eşya	17.942.480	16.628.554	17.928.568
8901	Yolcu gemileri, gezinti gemileri, feribotlar, yük	20.373.576	17.775.850	17.926.266

	gemileri, mavnalar ve insan veya yük taşımaya mahsus benzeri gemiler			
6110	Kazak, süveter, hırka, yelek vb. eşya (örme)	19.718.754	17.627.993	17.325.002
8518	Mikrofonlar ve mesnetleri, hoparlör, kulaklık, mikrofon-kulaklık setleri, ses frekansı yükseltici setleri, amplikatörler	15.772.769	14.988.697	16.314.424
6104	Kadın ve kız çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, etek, pantolon, tulum ve şort (örme)(yüzme kıyafeti hariç)	19.386.741	15.998.039	15.232.143
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	13.782.219	13.831.394	14.976.399
8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	12.491.825	13.120.716	14.749.834
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	14.545.852	13.441.779	14.695.709
4011	Kauçuktan yeni dış lastikler	13.842.691	12.893.129	14.166.555
9504	Eğlence merkezleri için oyun eşyası, bilardo, kumarhane için özel masalar ve otomatik bowling oyun ekipmanları vb	10.519.578	10.862.535	14.046.918
8534	Baskı devreler	14.022.184	12.810.379	13.972.709
8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	12.322.648	12.676.001	13.652.580
6404	Dış tabanı kauçuk, plastik, tabii veya terkip yoluyla elde edilen kösele ve yüzü dokumaya elverişli maddelerden ayakkabı	12.915.689	12.465.060	13.530.805
8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	11.342.843	11.469.941	13.080.038
7210	Demir veya alaşımsız çelikten yassı hadde mamulleri, genişliği 600 mm veya daha fazla olanlar (kaplanmış olanlar)	10.856.367	10.477.889	12.351.035
5407	Sentetik filament ipliklerinden dokunmuş mensucat	11.384.733	11.412.536	12.132.206
6203	Erkekler ve erkek çocuk için takım elbise, takım, ceket, blazer, pantolon, tulum ve şort (yüzme kıyafeti hariç)	14.205.231	12.461.537	12.025.182
8507	Elektrik akümülatörleri (bunların separatörleri dahil)	10.345.143	10.158.801	11.670.344
7113	Mücevherci eşyası ve aksanı (kıymetli metallere veya kıymetli metallere kaplama metallere)	18.547.454	13.039.414	11.075.906
8543	Kendine has fonksiyonlu diğer elektrikli makina ve cihazlar	8.962.369	9.016.325	10.885.030

Kaynak:ITC-Trade Map, 2018

ÇİN'İN BAŞLICA ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALATI (BİN \$)

Sıra	Ülkeler	2015	2016	2017	Toplamdaki Pay %
	TOPLAM İTHALAT	1679.564.325	1587.920.688	1840.957.060	100,0
1	G. Kore	174.506.083	158.974.531	177.523.904	9,6
2	Japonya	142.902.573	145.670.688	165.494.647	9
3	ABD	148.693.056	135.120.133	154.839.684	8,4
4	Tayvan	143.204.215	138.847.227	154.796.770	8,4
5	Almanya	87.623.361	86.109.030	96.932.837	5,3
6	Avustralya	73.509.971	70.895.013	94.632.692	5,1
7	Brezilya	44.089.358	45.855.047	58.476.878	3,2
8	Malezya	53.277.331	49.269.637	53.961.162	2,9
9	Vietnam	29.831.745	37.171.604	50.374.166	2,7
10	Tayland	37.168.745	38.532.343	41.805.850	2,3
11	Rusya	33.258.663	32.260.148	41.351.921	2,2
12	Singapur	27.580.763	26.014.249	34.133.663	1,9
13	İsviçre	41.200.166	39.945.438	33.014.622	1,8
14	S. Arabistan	30.021.051	23.626.019	31.751.563	1,7
...	...	...	...	...	...
54	Türkiye	2.943.638	2.785.415	3.772.268	0,2

Kaynak: ITC-Trade Map, 2018

ÇİN'İN BAŞLICA ÜRÜNLER İTİBARIYLA İTHALATI (BİN \$)

GTİP	ÜRÜNLER	2015	2016	2017
	TOPLAM İTHALAT	1.679.564.325	1.587.920.688	1.840.957.060
8542	Elektronik entegre devreler	230.657.123	227.616.904	258.559.727
2709	Ham petrol (petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar)	134.342.874	116.660.748	162.191.057
2601	Demir cevherleri ve konsantreleri	57.393.061	58.032.584	76.165.460
8703	Binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (yarış arabaları dâhil)	44.212.268	44.005.218	49.940.232
8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	48.418.939	45.899.865	47.795.304
1201	Soya fasulyesi	34.790.413	33.981.149	39.627.274
9013	Sıvı kristalli tıbbat, lazerler, diğer optik cihaz ve aletler	46.341.132	37.981.021	37.177.141
2711	Petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar	24.894.765	23.002.120	33.001.940
8541	Diyodlar, transistörler vb yarı iletken tıbbat; ışık yayan diyodlar; monte edilmiş piezo elektrik kristaller	29.351.070	27.865.658	27.871.890
8708	Karayolu taşıtları için aksam, parça ve aksesuarlar	23.350.726	25.468.891	27.076.415
2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	18.780.896	20.888.054	26.107.243
8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; manyetik veya optik okuyucular, verileri koda dönüştüren ve işleyen mak.	26.057.975	25.766.121	26.023.959
8802	Helikopterler, uçaklar vb; uzay araçları (uydular dâhil), uzay araçlarını fırlatıcı araçlar ve yörünge-altı araçları	23.609.561	20.432.497	23.725.272
7403	Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	20.936.129	18.118.094	20.626.408
2902	Siklik hidrokarbonlar	16.479.175	15.625.742	19.843.506

8486	Yarı iletken disklerin, külçelerin, entegre devrelerin vb imalatında kullanılan makine ve cihazlar; aksam-parça-aksesuar	12.491.142	14.033.544	19.647.951
2701	Taşkömürü; taşkömüründen elde edilen briketler, topak vb. katı yakıtlar	10.137.073	11.510.310	18.522.785
3004	Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış)	13.036.808	14.090.321	17.157.314
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	14.963.867	14.046.432	16.943.483
8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	14 138.221	14.199.566	15.506.406
8473	84.69 ila 84.72 pozisyonlarındaki makina ve cihazlarda kullanılmaya elverişli aksam-parça-aksesuarlar (kutu, kılıf vb)	16.715.645	13.313.503	14.681.695
2710	Petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar	14.240.150	11.157.369	14.473.295
8479	Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makineler ve mekanik cihazlar	8 975.364	9.519.940	12.367.462
8529	Sadece. Veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	7.429.189	9.376.510	12.271.518
2905	Asiklik alkoller ve bunların halojenlenmiş, sülfolanmış, nitrolanmış veya nitrozalanmış türevleri	10.226.468	8.456.265	11.795.565
4703	Sodali veya sülfatlı kimyasal odun hamuru	9.868.407	9.372.373	11.766.890
8534	Baskı devreler	12.145.137	10.305.354	11.582.045
8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	11.757.693	10.801.650	11.111.742
9031	Diğer ölçme veya muayene alet, cihaz ve makineleri; profil projektörleri	8.827.369	9.751.616	10.975.338
2707	Yüksek sıcaklıkta taşkömürü katranının damıtılmasından elde yağlar ve diğer ürünler	5.664.851	8.715.344	10.329.216
4407	Uzunlamasına kesilmiş, biçilmiş ağaç; kalınlık > 6 mm	7.504.844	8.137.759	10.064.655
4403	Yuvarlak ağaçlar	8.063.599	8.085.187	9.925.446
7404	Bakır döküntü ve hurdaları	8.386.896	6.175.252	9.152.484
8532	Sabit, değişken veya ayarlanabilir (ön ayar yapılabilir) elektrik kondansatörleri	10.213.918	8.030.120	8.684.355
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialliesterler, vb. (ilk şekilde)	8.248.668	7.555.637	8.633.415
4002	Sentetik kauçuk veya sıvı yağlardan türetilen taklit kauçuk (ilk şekillerde veya levha, tabaka, şerit halinde)	3.893.501	5.356.034	8.473.651
9027	Fiziksel-kimyasal analiz alet-cihazlar; akışkanlık, genleşme vb ölçü cihazlar; ısı-ışık-ses ölçme cihazları; mikrotomlar	6.603.190	7.262.128	7.945.407
7102	Elmaslar (işlenmiş olsun olmasın, fakat mihlanmamış veya takılmamış)	7.451.004	7.660.205	7.874.949
8481	Borular, kazanlar, tanklar, depolar ve benzeri diğer kaplar için musluklar, valfler (vanalar) ve benzeri cihazlar	7.172.972	6.973.785	7.666.781
8443	Baskı yapmaya mahsus makineler; kopyalama ve faks makineleri; bunların aksam, parça ve aksesuarları	8.238.087	7.196.173	7.652.379

TÜRKİYE İLE TİCARET

GENEL DURUM

Türkiye-Çin Dış Ticaret Değerleri (Milyon Dolar)

Yıl	İhracat	İthalat	Hacim	Denge
2007	1.039.523	13.234.092	14.273.615	-12.194.569
2008	1.437.204	15.658.210	17.095.414	-14.221.007
2009	1.599.139	12.676.573	14.275.712	-11.077.433
2010	2.269.175	17.180.806	19.449.982	-14.911.631
2011	2.466.316	21.693.336	24.159.652	-19.227.019
2012	2.833.255	21.295.242	24.128.497	-18.461.987
2013	3.600.865	24.685.885	28.286.751	-21.085.020
2014	2.861.052	24.918.224	27.779.276	-22.057.171
2015	2.414.790	24.873.457	27.288.247	-22.458.666
2016	2.328.044	25.441.433	27.769.477	-23.113.389
2017	2.936.262	23.370.620	26.306.882	-20.434.358
2018	2.912.539	20.719.063	23.631.602	-17.806.524

Kaynak: Trade Map (2020)

İHRACAT

Türkiye'nin Çin'e İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

Sıra	G.T.İ.P	Ürün Adı	2016	2017	2018
		TOPLAM	2.328	2.936	2.913
1	2515	Mermer ve traverten, ekosin, su mermeri, kireçli taşlar	728	943	772
2	2610	Krom cevherleri ve konsantreleri	204	258	221
3	2528	Tabii boratlar ve bunların konsantreleri	105	128	140
4	2607	Kurşun cevherleri ve konsantreleri	63	109	127
5	2616	Kıymetli metal cevherleri ve konsantreleri	127	125	125
6	7108	Altın (platin kaplamalı altın dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	14	65
7	8403	Merkezi ısıtma kazanları (84.02 pozisyonundakiler hariç)	33	37	49
8	7501	Nikel matları, nikel oksit sinterleri ve nikel metalürjisinin diğer ara ürünleri	14	34	49
9	9018	Tıpta, cerrahide, dişçilikte ve veterinerlikte kullanılan alet ve cihazlar	34	38	45

10	5101	Yün ve yapağı (kardesiz/taranmamış)	14	42	41
11	7322	Demir veya çelikten elektriksiz merkezi ısıtmaya mahsus radyatör, motorlu hava püskürtücüler, bunların aksam-parçası	28	45	39
12	2603	Bakır cevherleri ve konsantreleri	74	68	37
13	2008	Yer fıstığı ve diğer kabuklu yemiş ve meyve konserveleri	20	34	35
14	8418	Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	12	18	24
15	6109	Tişörtler, fanilalar, atletler, kaşkorseler ve diğer iç giyim eşyası (örme)	13	15	21
16	2608	Çinko cevherleri ve konsantreleri	4	13	20
17	5702	Dokunmuş halılar ve dokumaya elverişli maddelerden diğer yer kaplamaları	23	20	18
18	6815	Taştan ve diğer minerallerden eşya	10	10	17
19	8409	Sadece veya esas itibariyle 84.07 veya 84.08 pozisyonlarındaki motorların aksam ve parçaları	9	11	17
20	3207	Seramik, emaye veya cam sanayinde kullanılan boya, sır, cila vb.	12	16	17

İTHALAT

TÜRKİYE’NİN ÇİN’DEN İTHALATINDA BAŞLICA ÜRÜNLER (MİLYON DOLAR)

Sıra	G.T.İ.P No.	Ürün Adı	2016	2017	2018
		TOPLAM İTHALAT	25.441	23.371	20.719
1	8517	Telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlar	3222	2829	2062
2	8471	Otomatik bilgi işlem mak. bunlara ait birimler; vd.	1126	1271	998
3	5402	Sentetik filament iplikleri (	547	594	521
4	8529	Sadece veya esas itibariyle 85.25 ila 85.28 pozisyonlarında yer alan cihazlara mahsus aksam ve parçalar	383	537	369

5	8414	Hava veya vakum pompaları, hava veya diğer gaz kompresörleri, fanlar, aspiratörü olan havalandırmaya mahsus davlumbazlar	284	335	367
6	8708	Karayolu taşıtları için aksam ve parçalar	357	414	333
7	8504	Elektrik transformatörleri, statik konvertörler (örneğin; redresörler) ve endüktörler	281	381	295
8	8501	Elektrik motorları ve jeneratörler [elektrik enerjisi üretim (elektrojen) grupları hariç]	214	252	267
9	7219	Paslanmaz çelikten yassı hadde mamulleri (genişliği 600 mm. veya fazla olanlar)	106	266	267
10	8415	Klima cihazları (motorlu bir vantilatör ile nem ve ısıyı değiştirmeye mahsus tertibatı olanlar)	182	236	239
11	9503	Üç tekerlekli bisikletler, skuterler, oyuncak bebekler, diğer oyuncaklar, küçültülmüş modeller, bilmeceler (puzzle)	371	353	231
12	8536	Gerilimi 1000 voltu geçmeyen elektrik devresi teçhizatı (anahtarlar, röleler, sigortalar, fişler, kutular vb)	179	204	209
13	8545	Elektrik işlerinde kullanılan kömür elektrotlar-fırçalar, lamba-pil kömürleri ve grafit veya diğer kömürden diğer eşya	34	105	209
14	7606	Aluminyum saclar, levhalar, şeritler (kalınlığı 0,2 mm. yi geçenler)	75	94	192
15	8477	Kauçuk veya plastiğin işlenmesine veya kauçuk veya plastikten eşyanın imaline mahsus diğer makina ve cihazlar	146	157	185
16	2933	Sadece azotlu heterosiklik bileşikler	116	129	184
17	8428	Kaldırma, elleçleme, yükleme, boşaltma makinaları (asansörler, yürüyen merdivenler, konveyörler, teleferikler gibi)	176	188	182
18	3926	Plastikten diğer eşya	209	197	180
19	8528	Monitörler ve projektörler, televizyon alıcı cihazları	293	308	178
20	8481	Musluk, batarya, vana ve valfler	250	241	172

İki Ülke Arasındaki Anlaşma ve Protokoller

Türkiye ile Çin Halk Cumhuriyeti arasındaki ticari ilişkiler, 16 Temmuz 1974 tarihinde Pekin'de imzalanan Ticaret Anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir. Söz konusu Anlaşmanın 6. Maddesi uyarınca, her yıl toplanması öngörülen Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti Karma Ticaret Komitesi, 1978 ve 1981 yıllarında olmak üzere iki kez toplanmıştır. Adı geçen Komite, 19 Aralık 1981 tarihinde Pekin'de imzalanan Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması çerçevesinde kurulan Karma Ekonomik Komite ile birleştirilmiş ve Türkiye-Çin Halk Cumhuriyeti Karma Ekonomik ve Ticari Komitesi adını almıştır. Türk tarafı KEK Eşbaşkanlığı Ekonomi Bakanımız Sayın Zafer Çağlayan, Çin tarafı eşbaşkanlığı ise Ticaret Bakanı Chen Deming tarafından yürütülmektedir. Türkiye-Çin 16. Dönem Karma Ekonomik Komisyon (KEK) Toplantısı 26-27 Eylül 2009 tarihlerinde Pekin'de gerçekleştirilmiştir. KEK Toplantısı ile eş zamanlı olarak Şangay'da İş Konseyi toplantısı gerçekleştirilmiştir.

İki Ülke Arasındaki Ticaretin Altyapısını Düzenleyen Anlaşma ve Protokoller

Adı	İmza Tarihi	RG Tarih ve No'su
Ticaret Anlaşması	16.07.1974	08.01.1975-15112
Ekonomik, Sınai ve Teknik İşbirliği Anlaşması	19.12.1981	16.02.1982-17607
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması Anlaşması	13.11.1990	01.05.1994-21921
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	23.05.1995	30.12.1995-22863
DTM ile MOFTEC Arasında Ticari İstişare Mekanizması Kurulması Hakkında Mutabakat Zaptı	12.03.1999	12.09.2001-24521
Hayvan Sağlığı ve Karantina Anlaşması	24.01.2006	22.05.2009-27235
Türkiye-Çin 16. Dönem KEK Toplantısı Mutabakat Zaptı	27.09.2009	
Altyapı, Müteahhithlik ve Teknik Müşavirlik Protokolü	27.09.2009	
Dış Ticaret Müsteşarlığı İthalat Genel Müdürlüğü ile ÇHC İthalat-İhracat Ticaret Bürosu Arasında İşbirliği Sağlanmasına Yönelik Protokol	16.04.2010	
Türkiye Cumhuriyeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Arasında İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliğinin Genişletilmesi ve Derinleştirilmesine İlişkin Çerçeve Anlaşması	27.09.2009 (parafe) 8.10.2010 (imza)	Uygun Bulma Kanunu 26.01.2012 28185
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Üçüncü Ülkelerde Altyapı İnşaatı ve Teknik Müşavirlik Alanlarında İşbirliğinin Artırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptı	8.10.2010	
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında İkili Ticari ve Ekonomik İşbirliği Orta ve Uzun Dönem Kalkınma Planı İçin Ortak Araştırma Başlatılmasına Yönelik Mutabakat Zaptı	8.10.2010	
Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Yeni İpekyolu Bağlantısı Ortak Çalışma Grubu Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptı	8.10.2010	
T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ile Çin Kalkınma Bankası Arasında Mali İşbirliği Çerçeve Anlaşması	21.02.2012	T.C. Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı ile Çin Kalkınma Bankası Arasında Mali İşbirliği Çerçeve Anlaşması
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası Arasında Swap Anlaşması	21.02.2012	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ile Çin Halk Cumhuriyeti Merkez Bankası Arasında Swap Anlaşması
Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Kontrolü, Denetim ve Karantina Genel İdaresi Arasında Türkiye'den Çin'e Gönderilen Tütünün Bitki Sağlığı Şartları Konusunda Protokol	21.02.2012	Türkiye Cumhuriyeti Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Kalite Kontrolü, Denetim ve Karantina Genel İdaresi Arasında Türkiye'den Çin'e Gönderilen Tütünün Bitki Sağlığı Şartları Konusunda Protokol
BDDK ile Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu Arasında Sınır Ötesi Krizlere Müdahalede Bankacılık İşbirliği Protokolü	21.02.2012	BDDK ile Çin Bankacılık Düzenleme Komisyonu Arasında Sınır Ötesi Krizlere Müdahalede Bankacılık İşbirliği Protokolü

İŞADAMLARININ PAZARDA DİKKAT ETMESİ GEREKEN HUSUSLAR

Ticareti Etkileyen Kültürel Faktörler

Çin'deki iş gelenekleri arasında soyadının önce kullanılması önemlidir. İş toplantıları sırasında kart alınıp verilmesi doğal bir uygulamadır. Kartın bir yüzünün Çin harfleriyle yazılmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

İş toplantıları için, gerek kamu kurumlarında, gerekse büyük şirketlerde özel salonlar kullanılır. Büroların kullanılması adet değildir. Toplantılar resmi bir havada geçer ve oturulan yerler protokole göre belirlenir. En üst düzey Çinli katılımcının, en üst düzey misafiri kendi sağına oturtması yaygın bir uygulamadır. Dakik olmak önemlidir. Toplantı sırasında her iki taraf kısa bir tanışma ve açış konuşması yapar. Önemli olan ise, bundan sonraki kısımda Çinli taraf önce söze başlamışsa, sonuna kadar müdahale etmemek ve kendi görüşlerini en sonda söz alındığında dile getirmektir.

İş toplantıları sırasında, Çinlilerin ev sahibi olduğu akşam yemeklerinin erken saatte başladığını bilmek gerekir. İş yemekleri çoğu kez akşam saat 18.00'de başlatılır. Yemek, meyvelerden hemen sonra, aniden saat 20.00 gibi sona erdirilir. Bu şartıtcı gelse de yaygın bir durumdur.

Özellikle bir masaya sığılmayacak derecedeki büyük iş yemeklerinde, hiyerarşi sırasına göre konukları masalarında elde kadehle tek tek ziyaret etmek önemli bir gelenektir.

Para Kullanımı

Çin'de kullanılan para birimi olarak 1 yuan, 100 fen etmektedir. Piyasada en yüksek 50 ve 100 yuan banknotlar bulunmaktadır. Özel ekonomik alanlar dışında yabancı paranın ülke içinde dolaşımı yasaktır. Gümrüklerde ülkeye girerken yanınızda olan para ile ülkeyi terkederken sahip olduğunuz para miktarı birbirine yakın olmalıdır.

Kullanılmayan Çin parasının ülkeyi terk ederken yeniden dövize çevrilmesi ancak 6 ay içinde ve pasaport, uçak bileti ve döviz bozdurma belgesini göstererek mümkün olmaktadır. Dolayısıyla başlangıçta Çin parası alırken elde edilen döviz bozdurma belgesinin iyi muhafaza edilmesi gerekmektedir. Son olarak, yeniden dövize çevirdiğiniz miktar, önceden Çin parasına çevirdiğiniz miktarın yarısını geçemez. Böylece tüm parayı yeniden dövize dönüştürmek mümkün olmaz. Seyahat çekleri ve kredi kartları kullanımı ancak belli merkezlerde mümkündür.

Alışveriş için kullanılacak mağazalar üç tiptir. Devlet mülkiyetli veya Çin-yabancı ortaklığı olan mağazalar daha ucuz olabilir, ancak pazarlık olanağı yoktur. Üçüncü tip mağazalar özel şahıslara aittir. Buralarda alışveriş pazarlıklardır. Ancak değerli bir mal alınacaksa bu tip mağazalar tavsiye edilmez.

Kredi kartları (Visa ve master card) bazı yerlerde geçerlidir.

Pasaport ve Vize İşlemleri

Yeşil ve gri hizmet pasaportu taşıyanlar dışındaki tüm Türk vatandaşları ülkeye girmek için vize sahibi olmak zorundadır. Ankara için vize başvuruları Pazartesi, Salı ve Perşembe günleri saat 09.30-12.00 arası kabul edilmektedir. Başvuru sırasında 1 adet fotoğraf gerekmekte ayrıca bir form doldurulmaktadır. Vize verilmesi yaklaşık 10 gün sürmektedir o nedenle Büyükelçiliğe mümkün olduğunca erken başvuru yapılması tavsiye edilmektedir. Turistik çıkışlarda uçak gidiş dönüş confirmasyonu ve banka hesap cüzdanı fotokopisi istenmektedir.

Ankara'daki ÇHC Büyükelçiliği Vize Bürosu telefonu: 0312 436 06 28

Fuarlara gidecek firmaların Fuar organizatöründen vizenin alınmasını teminen ilgili belediyeden davet yazısının temin etmesi istenmelidir.

Resmi Tatiller ve Çalışma Saatleri

Mesai saatleri, pazartesiden cumaya, sabah 08.00-12.00 ve 13.00-17.00'a kadar uzanır. Bankalar da saat 17.00'a kadar hizmet vermektedir. Ancak bazı bankalar pazartesi günleri kapalıdır. Alışveriş yerleri akşam 20.30 civarlarında kapanmaktadır. Özel lokantalarda ise sabah 06.00'dan gece geç saatlere kadar yemek yenilebilir.

Kullanılan Lisan

Çin, etnik çeşitliliğe sahip bir ülke olarak 56 kadar etnik grubu barındırmaktadır. Resmi istatistiklere göre nüfusun %92 kadarı Han etnik grubuna mensuptur. Çok sayıda bölge güçlü yerel yönetimlere sahiptir. Ülkede yaygın ve resmi dil Han dili olduğundan, ticari ilişkilerde Çin’ce olarak bu dil esas alınmaktadır. Azınlıklar kendi dillerini konuşsalar dahi yazılı olarak bu diller yaygın değildir.

Ulaşım

Çin’e giriş sırasında bulundurulması gereken belgeler arasında geçerli bir pasaport ve vize yanında, sınırda doldurulan “Giriş ve Çıkış Kayıt Formu” önemlidir. Ayrıca ülkede 6 aydan daha fazla kalacak kişilerden HIV negatif belgesi istendiği bilinmelidir.

Çin’de trafik sıkışıklığı özellikle büyük şehirlerde önemli bir problemdir. Örneğin, Pekin’de oldukça yoğun bir trafik olduğu görülmüştür. Özellikle iş çıkış saatlerinde (iş çıkış saati akşam saat 5.30) trafik sıkışıklıklarının yaşandığı görülmüştür. Bu trafik sıkışıklığının nedeni şehirdeki özel araç sayısının son yıllarda olağanüstü bir yükseliş göstermiş olmasıdır. 1980’de Pekin’deki araç sayısı 100 bin civarında iken, 1997’de 1 milyon, 2000’de 1,6 milyon ve 2010’da 4,8 milyona yükselmiştir.

Çin içinde şehirler arası seyahat amacıyla kullanılacak araçlar içinde otobüsler en sık kullanılanlardır. Genelde numaralarla belirlenmiş hatlarda çok sayıda otobüs çalışır ve bunlar sabah 05.00’ten gece 23.00’e kadar duraklardan geçmektedirler. Metro sistemi Pekin, Şanghay ve Tianjin gibi belli şehirlerde tüm olanaklarla donanmış olarak hizmet vermektedir. Tüm tabelalar Çince yanında İngilizce ile de yazılmıştır. Duyurular da İngilizce olarak tekrarlanmaktadır. Minibüsler, özellikle başlıca ticaret ve turizm merkezleri arasında bolca bulduklarından tavsiye edilmektedir. Taksi, tüm merkezlerde kolaylıkla bulunabilen ve çok pahalı olmayan bir alternatiftir. Türkiye’de olduğu gibi gidilen mesafeye ve gece-gündüz durumuna göre ücret alan taksilerde dikkat edilmesi gereken şey, inerken fiş talep edilmesidir. Haksız yere yüksek ücret alınması sık rastlanan bir durumdur. Fişte yazılı taksi numarası ile herhangi bir konudaki rahatsızlığın yetkililere iletilmesi mümkün olmaktadır. Ayrıca çoğu taksi şoförünün İngilizce bilmediği gerçeğinden yola çıkarak gidilecek yerin adresinin Çin harfleriyle yazılmış olarak elde tutulması gerekebilir. Özellikle şehirlerarası yolculuklarda kullanılabilecek trenler, pek tavsiye edilmezler.

Yerel Saat

Çin, büyük bir ülke olduğundan Pekin saati tüm ülke için baz alınmıştır. İki ülke arasındaki saat dilimi farkı 6 (saat) dir. Çin’de yaz saati uygulaması yoktur.

Barınma

Otel rezervasyonlarının önceden yapılması gerektiği yoğun talep dönemlerinde özellikle hatırlanmalıdır. Halen sahip oldukları olanaklar ve hizmetleri açısından, Çin’in başlıca otelleri uluslararası standartları yakalamış durumdadır. Oteller, yüksek, orta ve düşük kalite olmak üzere üç gruba ayrıldığında, yüksek kalite olanların Batı’daki otellerden çok farklı olmadıkları söylenebilir. Orta kalite oteller genelde turistlere hizmet verirler ve güvenle kalınabilecek yerler durumundadırlar. Düşük kalite oteller daha ziyade motel niteliğindedirler. Çin’de kalınan yerlerde çalışanlara bahşiş verilmez.

Sağlık

Çin’in belli başlı hastanelerinde yabancılara ayaküstü tedavi hizmeti sunan bölümler oluşturulmuştur. Herhangi bir sağlık sorunu durumunda bu bölümlere başvurulabilir. Daha ciddi durumlar için ise buralardaki doktorların referansı ile Hong Kong hastanelerine taşınmak gerekebilmektedir.

İklim

Çin, kış aylarının oldukça soğuk ve kuru geçtiği bir ülkedir. Örneğin, kışın Pekin’in havası Ankara’dan çok daha kurudur. Yağışlar yaz aylarında toplanmaktadır. Özellikle kış aylarında ülkenin kuzeyi ile güneyi arasındaki ısı farkına dikkat etmek gerekir. Kuzey, daha soğuk iken; güney, tropikal bir etkidedir. Nemlilik oranları da bölgeden bölgeye değişir ve özellikle güneydoğu bölgelerinde nem yüksektir.

KAYNAKÇA

<https://www.ticaret.gov.tr>